

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ

**для підготовки до здачі екзамену аспірантів спеціальності 081 «Право» з дисципліни
«ЮРИДИЧНІ ФАКТИ В МЕХАНІЗМІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ»**

**Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи дослідження юридичних фактів
як елементу механізму цивільно-правового регулювання**

**Тема 1. Доктринальні підходи до визначення механізму правового регулювання
цивільних відносин**

Поняття механізму правового регулювання суспільних відносин в доктрині цивільного права. Зміст елементного складу та особливості функціонування механізму правового регулювання цивільних відносин. Механізм соціальної дії права як елемент механізму правового регулювання цивільних відносин. Функції механізму правового регулювання цивільних відносин. Цивільні правовідносини в механізмі правового регулювання. Правовстановлення, правозмінення та правоприпинення в механізмі правового регулювання цивільних відносин.

Тема 2. Юридичні факти як елемент механізму правового регулювання

Доктринальні аспекти виникнення, розвитку та припинення цивільних прав та юридичних обов'язків. Поняття юридичних фактів (юридичних станів) в цивільному праві України. Генезис наукових теорій про правову природу юридичних фактів. Ознаки юридичних фактів в доктрині цивільного права. Конкретність та індивідуальність як ознаки юридичних фактів. Темпоральні критерії юридичних фактів. Об'єктивованість та нормативність юридичних фактів. Наслідковість як ознака юридичних фактів. Формальна визначеність та стимулювання юридичних фактів. Значення юридичних фактів для механізму правового регулювання. Правові засоби встановлення юридичних фактів та юридичні наслідки їх настання.

Тема 3. Класифікація юридичних фактів в доктрині цивільного права

Доктринальні проблеми класифікації юридичних фактів. Теоретико-практичне значення класифікації юридичних фактів. Класифікація юридичних фактів залежно від наслідків (правовстановлюючі, правозмінюючі та правоприпиняючі юридичні факти). Проблемні аспекти класифікації юридичних фактів залежно від наслідків. Юридичні факти, що перешкоджають виникненню або трансформації права. Юридичні факти, що призупиняють право. Юридичні факти, що поновлюють право. Класифікація юридичних фактів за ознакою галузевою приналежності. Класифікація юридичних фактів за ознакою пов'язаності правових наслідків з існуванням певного явища або з його відсутністю. Суворо формалізовані та неформалізовані юридичні факти в механізмі правового регулювання. Класифікація юридичних фактів за ознакою важливості для динаміки правовідносин.

Тема 4. Класифікація юридичних фактів за вольовим критерієм

Доктринальні проблеми класифікації юридичних фактів за вольовим критерієм. Події та їх види. Правомірні та неправомірні дії в системі юридичних фактів. Доктринальні підходи до розмежування юридично байдужої та правомірної поведінки суб'єктів правовідносин. Класифікація правомірної поведінки в теорії цивільного права. Правова природа юридичних вчинків та їх диференціація. Проблема уявних юридичних фактів (правових презумпцій) в теорії цивільного права.

Змістовий модуль 2. Окремі види юридичних фактів в механізмі правового регулювання

Тема 5. Правова природа правовстановлюючих юридичних фактів

Загальна характеристика механізму правовстановлення. Поняття та ознаки правовстановлюючих юридичних фактів. Місце і роль правовстановлюючих юридичних фактів в механізмі правового регулювання цивільних відносин. Правовстановлюючі юридичні факти в системі юридичних фактів та їх класифікація. Встановлення та фіксація правовстановлюючих юридичних фактів у механізмі правовстановлення.

Тема 6. Правозмінюючі юридичні факти в теорії цивільного права

Поняття та ознаки правозмінюючих юридичних фактів. Місце та значення правозмінюючих юридичних фактів в механізмі правового регулювання цивільних відносин. Загальні та спеціальні функції правозмінюючих юридичних фактів в динаміці цивільних правовідносин.

Тема 7. Правова природа правоприпиняючих юридичних фактів

Поняття та ознаки правоприпиняючих юридичних фактів. Місце та роль правоприпиняючих юридичних фактів в механізмі правового регулювання цивільних правовідносин. Загальна характеристика механізму правоприпинення в теорії цивільного права. Правоприпиняючі юридичні факти в системі юридичних фактів. Класифікація правоприпиняючих юридичних фактів в механізмі правоприпинення. Встановлення та фіксація правоприпиняючих юридичних фактів у механізмі правоприпинення.

Тема 8. Регулятивна дія механізму правоприпинення в правовому регулюванні цивільних правовідносин

Регулятивні юридичні факти в механізмі правового регулювання. Регулятивні правоприпиняючі юридичні факти у речових та зобов'язальних правовідносинах. Настання скасувальної умови правочину як різновид правоприпиняючих юридичних фактів. Особливості дії механізму припинення прав та обов'язків учасників правочинів із скасувальною умовою.

Тема 9. Компенсаційна дія механізму правоприпинення в правовому регулюванні цивільних правовідносин

Компенсаційна дія механізму правоприпинення в теорії цивільного права. Дефектність в механізмі правового регулювання цивільних майнових відносин та окремих юридичних фактів. Наслідки дефектності юридичних фактів. Особливості захисту суб'єктивних цивільних прав учасників дефектних правочинів. Компенсаційні правоприпиняючі юридичні факти у механізмі правоприпинення.

Керівник: Коструба А.В.